

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Uherském Hradišti rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Zuzanou Matulovou ve věci

žalobkyně:

[REDACTED]

bytem

[REDACTED]

zastoupená advokátkou JUDr. Kristýnou Dolejšovou Kabelovou, Ph.D.
sídlem Ke Stírce 490/16, PSČ 182 00 Praha 8

proti
žalovaným:

1. [REDACTED], narozený [REDACTED]

bytem [REDACTED]

[REDACTED] JUDr. Lukáš Jícha, narozený [REDACTED],

IČO 04886674

bytem [REDACTED]

[REDACTED]

pro 67 858 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaný č. 1) je povinen zaplatit žalobkyni částku 67.858 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně od 20.12.2016 do zaplacení, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- II. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení vůči žalovanému č. 1) nepřiznává.
- III. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhala po žalovaném č. 2) úhrady částky 67.858

Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05% ročně od 20.12.2016 do zaplacení, se **zamítá.**

IV. Žalovanému č. 2) se náhrada nákladů řízení vůči žalobkyni nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se na základě žaloby ze dne 8.11.2017 domáhala úhrady částky 67 858 Kč z titulu bezdůvodného obohacení s odůvodněním, že v období od 1.7.2015 do 30.12.2016 jí byly neoprávněně ze strany žalovaného 2) sráženy z její mzdy srážky v celkové výši 76 536 Kč. Provádění těchto srážek bylo nařízeno na základě exekučního příkazu vydaného dne 11.6.2014 soudním exekutorem JUDr. Tomášem Vránou č.j. 103 EX 18150/14-28. Titulem pro vydání exekučního příkazu prováděním srážek ze mzdy manžela povinného byla pohledávka žalovaného 1) za manželem žalobkyně [REDAKCE]. Novelou č. 139/2015 Sb. byl změněn postup při vymáhání dluhu srážkami z účtu manžela tak, že od 1.7.2015 nebylo již možné takové srážky provádět. Ze strany žalovaného 2) však byly srážky prováděny i po 1.7.2015. Žalovaný 2) po urgencích vyplatil pouze částku 8.678 Kč. Dlužná částka tedy činí 67 858 Kč. Žalobkyně podala žalobu proti oběma žalovaným, neboť z komunikace s žalovaným 2) ani po nahlédnutí do exekučního spisu nebyla schopna zjistit, zda byla již celá stržená částka vyplacena žalovanému 1) jako oprávněnému či nikoliv. Žalovaný 2) nastoupil do uvolněného exekutorského úřadu po JUDr. Tomáši Vránovi.
2. K žalobě se písemně vyjádřil pouze žalovaný 2), který nárok odmítl s odůvodněním, že není pasivně věcně legitimován s ohledem na ust. § 32 odst.3 exekučního řádu, kdy odpovědnost za činnosti exekutora je na státu dle § 4 zák. č. 82/1998 Sb, zák. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, která dopadá i na činnost exekutora při provádění exekuční činnosti. Zároveň uvedl, že částky byly ze mzdy žalované strhávány i po 1.7.2015, neboť nebylo pravomocně rozhodnuto o zastavení exekuce srážkami ze mzdy žalobkyně. Takové pravomocné rozhodnutí Okresního soudu v Uherském Hradišti bylo doručeno žalovanému 2) až ke dni 19.1.2017. Zároveň žalovaný 2) namítal, že část vymáhané částky byla vymožena předchozím exekutorem – JUDr. Tomášem Vránou.
3. Žalovaný 1) se k žalobě vyjádřil až u jednání dne 12.9.2018 tak, že nechápe, co by měl komu platit. On sám byl podveden, přišel o peníze své i manželky trestnou činností manžela žalobkyně a nerozumí tomu, proč by teď měl žalobkyni něco vrátet.
4. Z provedeného dokazování zjistil soud následující: Z exekučního příkazu č.j. 103 EX 18150/14-75 ze dne 20.3.2015 soud zjistil, že předchozí exekutor [REDAKCE] vydal exekuční příkaz na provedení srážek ze mzdy manžela povinného, tedy žalobkyně vůči plátcí její mzdy Třinecké Železárny, a.s., IČ 18050646. Z Vyrozmění soudního exekutora ze dne 8.4.2016 soud zjistil, že žalovaný 2) oznámil vstup do uvolněného exekutorského úřadu po JUDr. Tomáši Vránovi s účinky ode dne 1.4.2016. Z usnesení Okresního soudu v Uherském Hradišti č.j. 15 EXE 217/2014-29 ze dne 11.11.2016 soud zjistil, že exekuce byla vůči žalobkyni zastavena s účinností od 1.7.2015, kdy důvodem tohoto zastavení byla nemožnost provádění srážek z platu manžela povinného s ohledem na novelu exekučního řádu č. 138/2015 Sb. účinnou ke dni 1.7.2015. Z komunikace žalobkyně s žalovaným 2) a z poukázek k vyplacení peněz soud zjistil, že exekutor vyplatil žalobkyni celkem částku 8 678 Kč. Z výzev žalobkyně soud zjistil, že žalobkyně opakovaně vyzývala žalovaného 2), aby vyčíslil, kolik bylo za sporné

- období strženo z platu žalobkyně a jak bylo s částkou naloženo. Z předžalobních výzev soud zjistil, že žalobkyně před podáním žaloby vyzvala k úhradě oba žalované, naposledy 20.12.2016. Z nesporného tvrzení žalobkyně a žalovaného 2) a dále z přehledu srážek ze mzdy vydané zaměstnavatelem žalobkyně soud zjistil, že za období července 2015 až prosince 2016 bylo z platu žalobkyně strženo celkem 76.536 Kč, přičemž všechny tyto částky byly poukázána žalovanému 2) v souvislosti s exekucí řízením č.j. 103 EX 18150/14 (resp. 203 EX 18150/14 po změně exekutora). Z exekučního spisu vedeného Okresním soudem v Uherském Hradišti pod č.j. 15 EXE 217/2014 a exekučního spisu vedeného žalovaným 2), který byl soudem předložen na CD soud zjistil, že za období od 9.7.2015 do 11.10.2016 bylo celkem vymoženo v exekuci 95.446 Kč a za uvedené období bylo oprávněnému vyplaceno 74 000 Kč. Z exekučního spisu soud také zjistil, že titulem pro vedení exekučního řízení na manžela žalobkyně bylo přiznání náhrady škody ve výši 500.000 Kč rozsudkem Okresního soudu v Uherském Hradišti č.j. 2 T 58/2013 ze dne 18.11.2013, kterým byl manžel žalobkyně odsouzen za spáchání zločinu podvodu dle § 209 odst. 4 trestního zákoníku.
5. Z uvedených důkazů učinil soud skutkový závěr, že po dobu od 1.7.2015 do 19.1.2017 byla na mzdu žalobkyně vedena exekuce srážkami ze mzdy na základě exekučního příkazu 103 EX 18150/14-75 ze dne 20.3.2015. Za toto období bylo celkem ze mzdy žalobkyně strženo 76 536 Kč, přičemž žalovaný 2) následně vydal žalobkyni částku 8 678 Kč a žalovanému 1) jako oprávněnému z exekuce vyplatil za období od 9.7.2015 do 11.10.2016 celkem 74 000 Kč.
 6. Podle § 2991 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, (dále jen „o. z.“) platí, že kdo se na úkor jiného bez spravedlivého důvodu obohatí, musí ochuzenému vydat, oč se obohatil. Bezdůvodně se obohatí zvláště ten, kdo získá majetkový prospěch plněním bez právního důvodu, plněním z právního důvodu, který odpadl, protiprávním užitím cizí hodnoty nebo tím, že za něho bylo plněno, co měl po právu plnit sám. Kdo se na úkor jiného bez spravedlivého důvodu obohatí, musí ochuzenému vydat, oč se obohatil. Bezdůvodně se obohatí zvláště ten, kdo získá majetkový prospěch plněním bez právního důvodu, plněním z právního důvodu, který odpadl, protiprávním užitím cizí hodnoty nebo tím, že za něho bylo plněno, co měl po právu plnit sám.
 7. Ustanovení § 36 odst. 1 a 2 ex. řádu uvádí, že účastníky exekučního řízení jsou oprávněný a povinný, a pokud je exekučně postižena součást společného jmění manželů (SJM), pak také manžel povinného.
 8. Dle ustanovení § 255 odst. 3 o.s.ř., ve znění účinném do 30.06.2015, je pak manžel povinného účastníkem řízení i v případě, že jsou exekucí postiženy výhradně jeho majetkové hodnoty. Manžel povinného se tak stává účastníkem řízení ze zákona, nikoli z rozhodnutí soudu či soudního exekutora. Účastenství manžela povinného je spojeno již se skutečností, že byl postižen jeho majetek nebo majetek patřící do SJM.
 9. Podle § 262a odst. 2 o.s.ř. ve znění od 01.01.2014 do 30.06.2015 bylo možné nařídit výkon rozhodnutí (exekuci) srážkami ze mzdy nebo jiného příjmu manžela povinného, přikázáním pohledávky manžela povinného z účtu u peněžního ústavu, přikázáním jiné peněžité pohledávky manžela povinného nebo postižením jiných majetkových práv manžela povinného tehdy, jde-li o vydobytí dluhu, který patří do SJM. Zákon tak od 01.01.2013 dle § 262a odst. 3 o.s.ř. a od 01.01.2014 do 30.06.2015 dle § 262a odst. 2 o.s.ř. nově umožnil postihnout výlučné majetkové hodnoty manžela povinného pro dluhy, které vznikly za trvání manželství a patří do SJM.

10. S účinností od 01.07.2015 však došlo zákonem č. 139/2015 Sb. k další novelizaci rozhodných zákonných ustanovení. Znovu byla změněna možnost postihu mzdy manžela povinného. Ustanovení § 262a odst. 2 o.s.ř. bylo zrušeno bez náhrady a opět (tako jako v době do 31.12.2012) nelze za žádných okolností provádět exekuci postižením mzdy manžela povinného.
11. Podle přechodného ustanovení obsaženého v bodě 1. článku IV zákona č. 139/2015 Sb., kterým byla výše uvedená novelizace provedena, se použije exekuční řád a občanský soudní řád ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona i pro řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; právní účinky úkonů, které v řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.
12. Soud ve vztahu k žalovanému 1) posoudil nárok žalobkyně jako nárok z bezdůvodného obohacení. Bylo prokázáno, že žalovanému 1) bylo za období od 9.7.2015 do 11.10.2016 vyplaceno celkem 74 000 Kč, přičemž za toto období bylo exekutorem vymoženo celkem 95 446 Kč. Zároveň bylo prokázáno, že částka stržená ze mzdy žalobkyně byla poukazována na účet žalovaného 2). Tedy částka, která byla žalovanému 1) vyplacena, pocházela od osoby, která žalovanému 1) nic nedlužila a do 1.7.2015 byla povinna hradit stržené částky jenom z titulu exekučního příkazu. Od 1.7.2015 však tato povinnost zanikla s ohledem na novelu exekučního řádu, která možnost strhávat dluh ze mzdy manžela povinného zrušila. Dle přechodných ustanovení novely exekučního řádu zák. č. 139/2015 Sb. totiž zůstaly zachovány pouze již nastalé účinky dříve vydaných exekučních příkazů, tedy do té doby stržené částky ze mzdy žalobkyně. Od 1.7.2015 je však nutné postupovat podle novely, která postižení mzdy manžela povinného již neumožňovala. Žalovaný 1) tak obdržel finanční částku bez toho, že by žalobkyně měla povinnost mu nějakou částku hradit. Byť obdržel žalovaný 1) za uvedené období částku vyšší, než která byla žalovaná, tak bylo prokázáno, že právě jen žalovaná částka 67 858 Kč (po odečtení částky vyplacené žalovaným 2), byla vyplacena z toho, co bylo žalobkyni skutečně ze mzdy strženo. Žalovaný 1) tak vůči žalobkyni získal majetkový prospěch ve výši 67 858 z právního důvodu, který odpadl, když novelou exekučního řádu nebylo již možné od 1.7.2015 provádět ze mzdy žalobkyně srážky.
13. Ve vztahu k žalovanému 2) soud zkoumal námitku nedostatku pasivní legitimace na straně žalovaného 2) a dospěl k právnímu názoru, že tato námitka je důvodná.
14. Soud posoudil nárok žalobkyně vůči žalovanému 2) jako nárok ze vzniklé újmy, kdy bylo prokázáno, že žalobkyni vznikla újma v podobě zmenšení jejího majetku o částku 67 858 Kč a zároveň bylo prokázáno, že ke strhávání částek ze mzdy žalované docházelo žalovaným 2) na základě exekučního příkazu, přičemž od 1.7.2015 již neoprávněně. Příčinná souvislost vyplývala právě z existence exekučního příkazu a vedení exekučního řízení žalovaným 2). S ohledem na zamítnutí žaloby vzhledem k nedostatku pasivní věcné legitimace soud nezkoumal podíl odpovědnosti žalovaného 2) na vzniklé škodě ve vztahu k námitce žalovaného 2), že část žalované částky byla stržena ještě předchozím exekutorem JUDr. Tomášem Vránou, neboť pro další postup bylo pouze podstatné právní posouzení titulu jako nároku ze vzniklé újmy. Vzhledem k tomu, že žalovaný 2) vyplatil strženou částku žalovanému 1), pak se vůči žalovanému 2) nemůže jednat o bezdůvodné obohacení, jak uváděla v žalobě žalobkyně. Soud tedy v návaznosti na právní posouzení nároku žalobkyně vůči žalovanému 2) zkoumal oprávněnost vedení žaloby proti této osobě.
15. Podle § 32 odst. 1 zák. č. 120/2001 Sb. platí, že nestanoví-li zvláštní zákon jinak, je exekutor povinen nahradit újmu tomu, komu ji způsobil v souvislosti s činností

- podle tohoto zákona. Exekutor je povinen nahradit újmu i tehdy, byla-li újma způsobena při výkonu exekuční nebo další činnosti jeho zaměstnancem; případná povinnost této osoby nahradit újmu podle zvláštních předpisů tím není dotčena. Podle odst. 2 tohoto ustanovení se exekutor povinnosti podle odstavce 1 zproští, prokáže-li, že újmě nemohlo být zabráněno ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze na něm požadovat. Podle odstavce 3 tohoto ustanovení není povinnost státu nahradit újmu podle zvláštního právního předpisu tím dotčena.
16. Výše uvedené znění toho ustanovení bylo novelizováno zákonem č. 396/2012 Sb. s účinností od 1.1.2013, kdy byla do odstavce 1 vložena slova „nestanoví-li zvláštní zákon jinak“. Právě tato vložená věta řešila v té době nejednoznačné rozhodování soudů v otázce pasivní legitimace jak exekutora, tak státu v žalobách na náhradu škody za nesprávný úřední postup exekutorů dle zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem.
 17. Podle § 3 odst. 1 písm. b) zák. č. 82/1998 Sb. ve znění od 1.1.2014 stát odpovídá za škodu, kterou způsobily právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona.
 18. Podle § 4 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. se za výkon státní správy považuje mimo jiné i úkony soudního exekutora při výkonu exekuční činnosti.
 19. Podle § 4 odst. 2 zák. č. 82/1998 Sb. se činnost notáře a soudního exekutora, případně jeho zástupce, zanikl-li exekutorovi výkon exekutorského úřadu a je-li tímto zástupcem exekutorský kandidát, podle odstavce 1, považuje za úřední postup.
 20. Podle § 5 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávním úředním postupem.
 21. Z § 28 až 73 ex. řádu vyplývá, co se zahrnuje do exekuční činnosti. Zcela jednoznačně tam lze zahrnout vydávání exekučních příkazů a vymáhání plnění od povinných, neboť to je hlavní náplní činnosti soudních exekutorů. Jelikož do novely ex. řádu nebyl v tomto předpisu na odpovědnost státu za výkon exekuční činnosti jasný odkaz, tak soudy, včetně Nejvyššího soudu ČR zastávaly do 1.1.2013 názor, že odpovědnost státu a exekutora může stát vedle sebe. Toto však již v důsledku novely ex. řádu č. 396/2012 Sb. neplatí, neboť výkon exekuční činnosti je výkonem veřejné moci, a za tento výkon odpovídá od 1.1.2013 výlučně stát dle zák. č. 82/1998 Sb.
 22. Soud tedy po podřazení skutkových zjištění pod výše uvedená ustanovení právních předpisů rozhodl tak, že žalovaný 1) je povinen uhradit žalobkyni žalovanou částku včetně zákonného úroku z prodlení dle § 1970 obč. zák., a to ode dne 20.12.2016, kdy byla žalovanému 1) zaslána výzva k úhradě dlužné částky, což bylo prokázáno podacím lístkem. Od tohoto dne tak byl žalovaný 1) v prodlení s úhradou dlužné částky. Co se týká lhůty k úhradě přiznané částky, tak soud ponechal tří denní lhůtu dle § 160 o.s.ř. Vůči žalovanému 2) byla žaloba v plném rozsahu zamítnuta pro nedostatek pasivní věcné legitimace.
 23. Při rozhodování o nákladech řízení soud postupoval jak vůči žalovanému 2), tak vůči žalobkyni dle § 150 o.s.ř. a žádnému z těchto účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení. U nároku žalobkyně tak postupoval proto, že je dán dle soudu důvod hodný zvláštního zřetele pro nepřiznání nákladů řízení žalobkyně vůči žalovanému 1). Tímto důvodem je skutečnost, že žalovaný 1) nevěděl, z jakého zdroje pochází částky, které jsou mu ze strany žalovaného 2) zasílány v rámci plnění vymoženého v exekuci. Fakticky byl žalovaný 1) v postavení oprávněného, a to

v tomto případě dokonce vůči manželovi žalobkyně z titulu náhrady škody přiznané v trestním řízení. Jako oprávněný očekával, že mu bude v rámci exekuce vymožena škoda, která mu byla způsobena. To, že plnění, které žalovaný 2), resp. předchozí exekutor vymáhal v rozporu s ex. řádem, nemohl žalovaný 1) vědět. Do vzniklé situace se nedostal vlastním zaviněním, byť se bezdůvodně vůči žalobkyni obohatil. V tomto ohledu také soud nárok žalobkyni přiznal, nicméně soud považoval za nespravedlivé, aby s ohledem na okolnosti vzniku samotné pohledávky žalovaného 1) a i vzniku nároku žalobkyně, byl žalovaný 1) ještě zavázán k úhradě nákladů. Ani námitka žalobkyně, že žalovaný 1) byl před podáním žaloby vyzván k úhradě, na názoru soudu nepřiznat žalobkyni náklady řízení nic nezměnila, neboť ani tato skutečnost na podstatě vymáhané pohledávky a okolnostech jejího vzniku nic neměnila. Soud výše uvedené posoudil jako důvody hodné zvláštního zřetele, které ve výjimečných případech odůvodňují nepřiznání nákladů a proto tak vůči nároku žalobkyně také postupoval.

24. Ve vztahu k uplatněnému nároku na náhradu nákladů řízení žalovaného 2) vůči žalobkyni, kdy vůči žalovanému 2) byla žaloba zamítnuta, postupoval soud opět dle § 150 o.s.ř., neboť i v tomto případě dospěl soud k názoru, že jsou zde důvody hodné zvláštního zřetele. Těmito okolnostmi je především samotná skutečnost, že to byl právě žalovaný 2), který svým nesprávným postupem situaci, minimálně v části, zavinil. Navíc nebyl ochoten spolupracovat s žalobkyní, která jej opakovaně vyzývala ke sdělení, jak bylo s žalovanou částkou naloženo. Protože toto nebyla schopna žalobkyně zjistit ani z exekučního spisu, což vysvětlila u jednání, pak požadavek žalovaného 2) na přiznání nákladů řízení považuje soud téměř hraničící s dobrými mravy. Skutečnost, že žalobkyně žalovala žalovaného 2), aniž by vůči ní byl pasivně legitimován, vůbec nemusela nastat, neboť pokud by žalobkyně měla najisto postaveno, že byla žalovaná částka vyplacena žalovanému 1), pak by vedla žalobu pouze vůči této osobě. Jelikož soud výše uvedené skutečnosti posoudil jako důvody hodné zvláštního zřetele, které ve výjimečných případech odůvodňují nepřiznání nákladů, tak i vůči nároku žalovaného 2) vůči žalobkyni postupoval tak, že náhradu nákladů řízení žalovanému 2) nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Brně, pobočka ve Zlíně prostřednictvím Okresního soudu v Uherském Hradišti.

V Uherském Hradišti dne 12. září 2018

Mgr. Zuzana Matulová v.r.
předsedkyně senátu